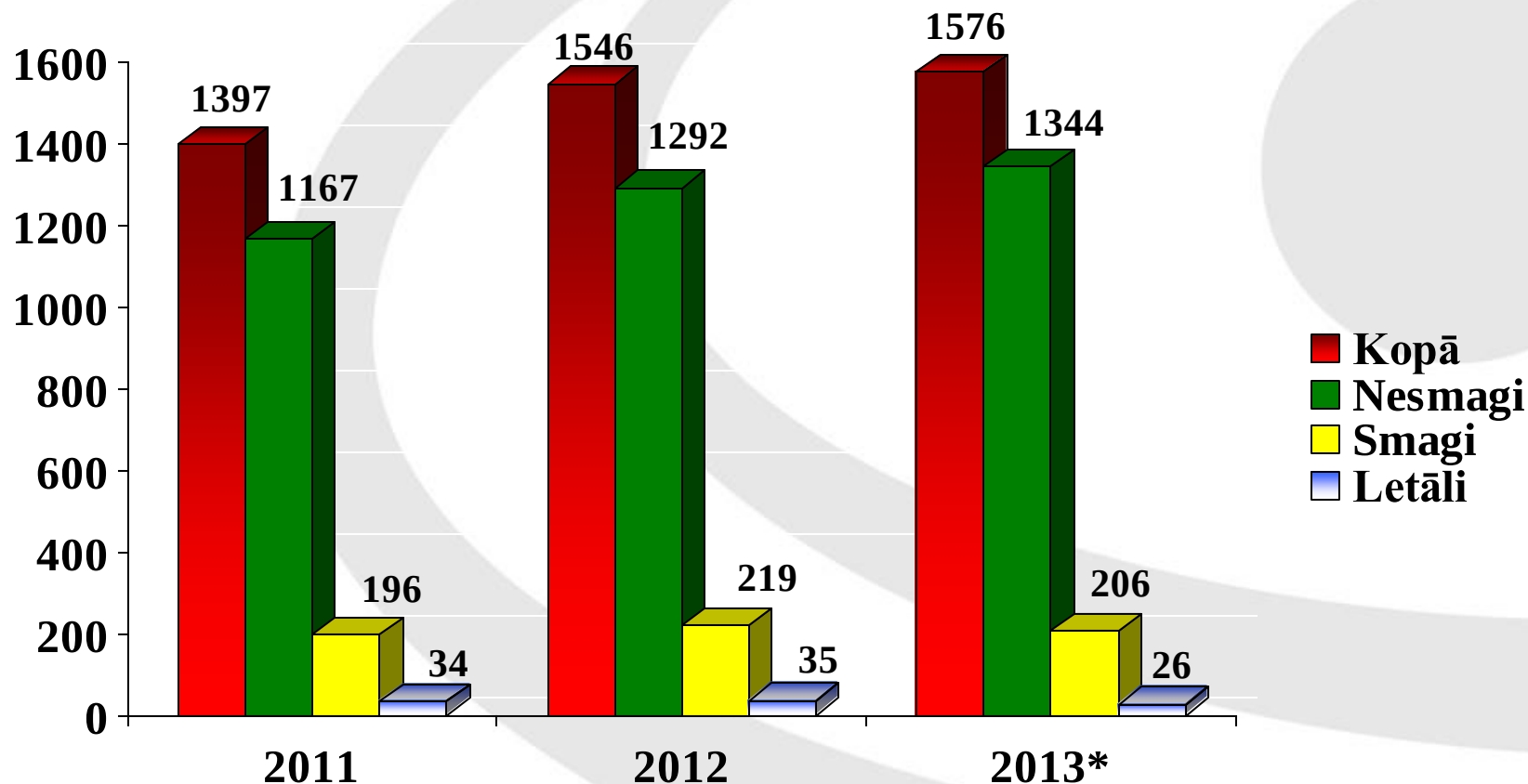

*2013. gada nelaimes gadījumu darbā
statistika*

VALSTS DARBA INSPEKCIJA

Darbā notikušo nelaimes gadījumu skaits valstī kopā 2013. gadā salīdzinājumā ar 2011. un 2012. gadu

* Par 2013. gadu grafikā norādīti operatīvie dati uz 16.01.2014.

Izmeklēto letālo nelaimes gadījumu skaits samazinājies par 25,7 %, smago – par 5,9 %, savukārt nesmago nelaimes gadījumu skaits pieaudzis par 4 %.

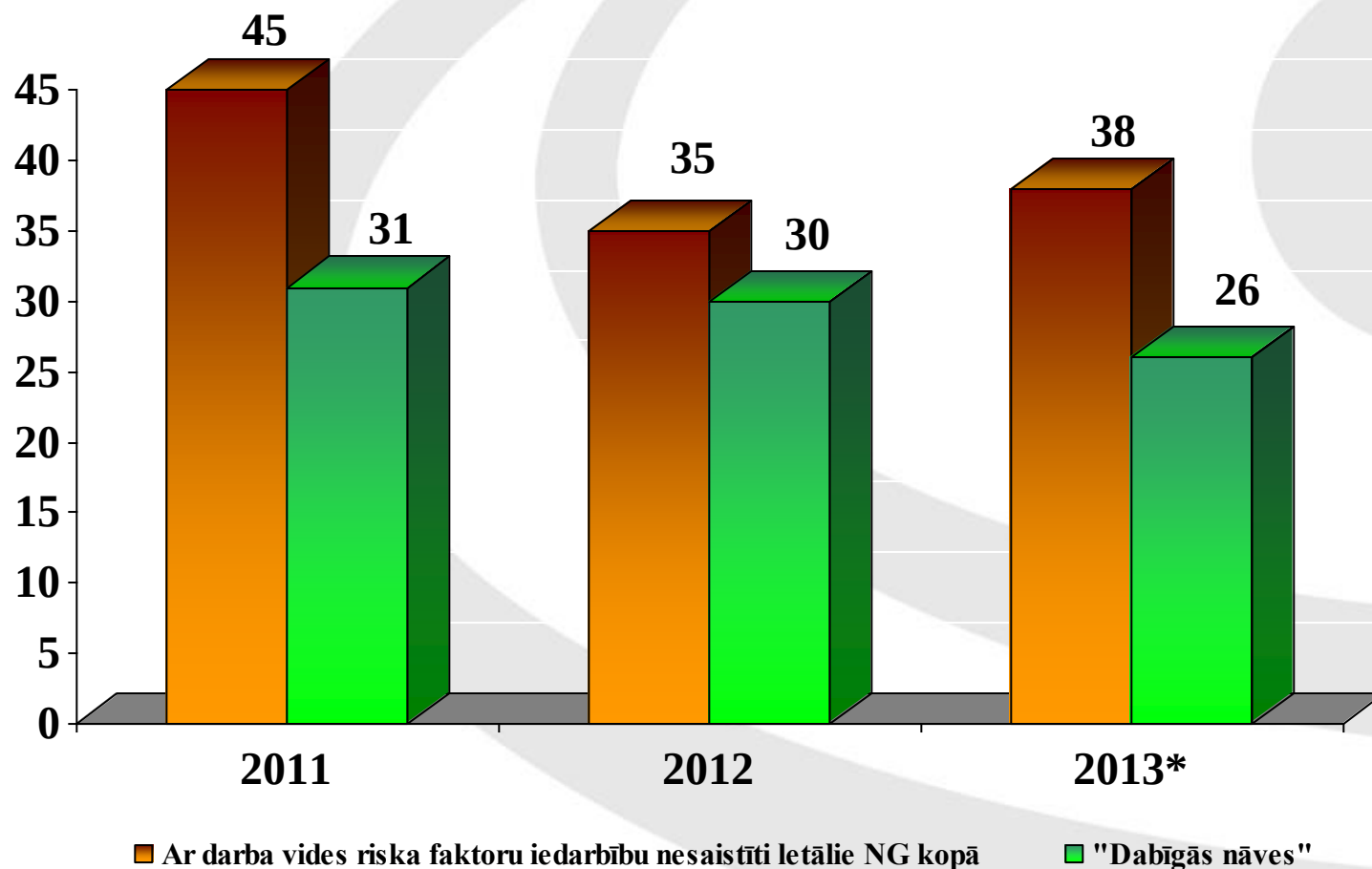
Kurzeme

- nelaimes gadījumi darbā kopā – 189 (2012. – 208)
 - letāls – 1 (2012. – 12)
 - smagi – 25 (2012. - 37)
 - nesmagi – 163 (2012. - 159)
- Būvniecība 19 NG (11,6 %);
- uzglabāšana un transporta palīgdarbības – 17 NG (10,4 %);
- koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles – 15 NG (9,1 %);
- gatavo metālizstrādājumu ražošana – 14 NG (8,5 %);
- pārtikas produktu ražošana – 14 NG (8,5 %);
- pārējās nozares (izglītība, lauksaimniecība, veselība un sociālā aprūpe u.c.) – 85 NG (51,8 %).

Kurzeme

- Kopā reģionā – 194 nelaimes gadījumu darbā cēloņi:
 - **nav ievēroti darba drošības noteikumi vai instrukcijas** – 72 NG cēloņi (37,1 %);
 - nepietiekoša uzmanība – 35 NG cēloņi (18 %);
 - nepamierinoša darbinieku instruēšana un apmācība – 16 NG cēloņi (8,2 %);
 - pārējie (darba drošības aprīkojuma trūkums, tas nedarbojas vai ir nepietiekošs, lietotas nepieļautas vai nepiemērotas darba metodes, neapmierinoša darba vietas izveidošana, vardarbība uc.) – 71 (36,6 %).

VDI sagatavoto letālo NG Aktu par darbā notikušajiem nelaimes gadījumiem, kas nav saistīti ar darba vides riska faktoru iedarbību ("dabīgās nāves") skaits (2011.-2013.)

*Operatīvie dati uz 2014. gada 16. janvāri.

Grozījumi 25.08.2009. Ministru kabineta noteikumos Nr.950 “Nelaiimes gadījumu izmeklēšanas un uzskaites kārtība”

(10.09.2013. MK noteikumi Nr.1457, stājas spēkā 01.01.2014.)

VALSTS DARBA INSPEKCIJA

- Izziņa par veselības traucējumu smagumu pakāpi jāpieprasa trīs darbdienu laikā (17.p.), ārstniecības iestādei izziņa jāizsniedz trīs darbdienu laikā (18.p.);
- Smagos NG turpmāk jāizmeklē 30 darbdienās (izņemot ceļu satiksmes negadījumi, NG ar profesionālo sportistu) (60.¹p.);
- Letālos NG turpmāk jāizmeklē 30 darbdienās, ja nepieprasa ārstu komisijas atzinumu, 60 darbdienās, ja pieprasa ārstu komisijas atzinumu (60.p.);
- Nesmago NG 15 darba dienu laikā izmeklē darba devējs, 7 darbdienu laikā reģistrē VDI. Ja VDI pēc akta saņemšanas konstatē, ka NG izmeklēts un attiecīgie dokumenti sagatavoti, neievērojot šos noteikumus, atklātas neprecizitātes, VDI piecu darbvienu laikā nosūta aktu darba devējam.(44.p.).

- Ar 2014.gadu nav jāveido nelaimes gadījuma izmeklēšanas komisija. Darba devējam izmeklēšanā arī turpmāk būs jāiesaista darba aizsardzības speciālists (vai persona, kas veic šos pienākumus), nodarbināto pārstāvji. Obligāts nav rīkojums par komisijas izveidošanu;
- Ir papildināts noteikumu 35.2.punkts – gadījumā, ja ārstu komisija arodslimībās nevarēs noteikt NG saistību ar darba vides riska faktoriem, tad tas jāuzskata kā ar darba vides riska faktoriem nesaistīts NG.
- Papildus iepriekšējam regulējumam darba devējam ir jāizmeklē visi NG neatkarīgi no smaguma pakāpes, kuri **notikuši ārvalstīs**, inspekcija – ārvalsts darba devēja nodarbināto Latvijā noteiktos gadījumos (24.p.);

NG, kuros cietuši ārvalsts darba devēja nodarbinātie Latvijas teritorijā

Šādus nelaimes gadījumus, kad ārvalstnieks cietis NG darbā LV uzņēmumā, LV teritorijā turpmāk neizmeklēs un aktu nesastādīs,

izņemot gadījumos, ja:

- nodarbinātā persona ir sociāli apdrošināta Latvijā (25.5.p.) ;
- cietis nodarbinātais, kurš ārvalstu darba devēja uzdevumā veic darba pienākumus Latvijā pie cita darba devēja (25.6.p.);
- cietušais nodarbinātais lūdz izmeklēt Latvijā notikušo nelaimes gadījumu (25.7.p.).

Ārvalstīs notikušā NG izmeklēšana (IX. sadaļa)

- NG izmeklēs darba devējs neatkarīgi no smaguma pakāpes 30 darbdienu laikā;
- Nav jāpieprasa izziņu par veselības traucējumu smaguma pakāpi;
- Par notikušajiem NG darba devējam jāziņo inspekcijai līdzīgi kā smago un letālo NG gadījumos;
- NG izmeklēs un **aktu sastādīs** pēc nodarbinātā iesniegtajiem dokumentiem un citiem dokumentiem, ja tādi būs darba devēja rīcībā;
- Aktu (4 eksemplāri) reģistrē VDI.

- Ievaddaļa papildināta ar tekstu “ārvalstī noticis nelaimes gadījums”;
- Nav jānorāda darba devēja faktiskā adrese;
- Turpmāk akta 5.punktā jānorāda apmācības esamība par darbu, kuru pildot noticis NG;
- Aktā un noteikumos vairs netiek lietots jēdziens “izmeklēšanas komisija”;
- Aktam būs jāpievieno dokuments, kas apliecina konkrētas personas iesaistīšanas pamatu NG izmeklēšanā (rīkojums, darba līgums);
- Pievienoto dokumentu sarakstā iekļauts arī iesaistītās personas viedoklis.

Daži piemēri par notikušajiem nelaimes
gadījumiem darbā lauksaimniecības
nozarē Kurzēmē

1.piemērs

- Lai pārlietu no atvestās ūdensmucas ūdeni mucā, kas atradās uz lauka, darbinieks uzkāpa uz atvestās mucas. Savienojis abas mucas ar gumijas cauruli, tika veikta ūdens pārsūkņēšana. Pēc pārsūkņēšanas darbinieks izvilka gumijas cauruli no otras mucas un kāpa lejā. Kāpjot lejā, viņam noslīdēja kāja no kāpšļa, un, zaudējis līdzsvaru, nokrita zemē. Krītot, darbinieks pret ūdensmucas riteni atsita muguru.

NG – smags

cēlonis – nepietiekoša uzmanība un neapmierinoša darbinieku instruēšana un apmācība

2.piemērs

• Darbinieks bija norīkots no pašizgāzēja izkraut betona paliktni un to novietot pie kalts ventilatora uzstādīšanai paredzētā vietā. Šo uzdevumu darbinieks veica kopā ar diviem kolēģiem, kuri stāvēja atstatus no pašizgāzēja pie graudu kalts un gaidīja, kad darbinieks ar pašizkravēju izcels no automašīnas paliktni. Darbinieks, atrodoties pie pašizgāzēja kabīnes, ar rokas mehānismu, pašizgāzēja krāna āķos iekarināto paliktni, cēla no pašizgāzēja. Izkraušanas vietas šaurības dēļ, panelis tika celts vertikāli. Brīdī, kad panelis ar pašizgāzēja krāna palīdzību ar vienu galu tika atstutēts ieslīpi pret zemi, panelis saslīdēja un sagriezās, kā rezultātā darbinieku piespieda pie pašizgāzēja kabīnes, traumējot cietušā krūškurvi.

NG – smags

cēlonis – neapmierinoša darbinieku instruēšana un apmācība, un nav ievēroti darba drošības noteikumi vai instrukcijas

3.piemērs

• Darbinieks veica darbus, kas saistās ar govju nagu apstrādi liellopu novietnē. Pirms liellopu nagu apstrādes uzsākšanas darbinieks novietoja govs kāju uz nagu apstrādes iekārtas un ar speciālu palīgierīču palīdzību govi un tās kāju, nekustīgi un droši nofiksē. Darbinieks, apstrādāja govs kāju, ar speciālo rokas elektroinstrumentu, kuru turēja labajā rokā. Neuzmanības dēļ, darbinieks no rokas izlaida elektroinstrumenta korpusu, kā rezultātā elektroinstrumenta rotējošais griezējinstrumentis (griezējdisks) pietuvinājās darbinieka labajai rokai un to traumēja.

NG – nesmags

Cēlonis - nav ievēroti darba drošības noteikumi vai instrukcijas, nepietiekoša uzmanība.

4.piemērs

- Darbinieks koka paletes remontēja ar rokām, izmantojot āmuru un naglas. Darbinieks bija pakāpies uz divām, viena otrai virsū, novietotām koka paletēm (24 cm augstumā) un ar roku palīdzību ņēma nost koka paleti no blakus novietota, apmēram 2 m augsta, koka palešu krāvuma. Darbiniekam paslīdēja kāja un viņš krita, paliekot guļus stāvoklī uz koka paletēm, uz kurām bija pakāpies. Cietušais juta sāpes kreisās kājas gūžā, nevarēja piecelties.

NG – smags

cēlonis – neapmierinoša darbinieku instruēšana un apmācība.

5.piemērs

• Traktora vadītājs ar traktoru Valtra-8550 (ar transporta piekabi) bija norīkots darbā pievest lopbarību. Barība no piekabes tika izkrauta ar ķēdes transportiera palīdzību, kuru darbina traktora hidrolika. Tā kā tā bija pēdējā vedamā krava, traktora vadītājs pabrauca traktoru nedaudz nost no barības kaudzes un sāka notīrīt transporta piekabes transportieri un tā zvaigznes. Tas tika darīts pie darbojoša agregāta. Rokās darbiniekam bija darba cimdi. Darbinieks centās attīrīt zvaigzni piekabes kreisajā pusē, pēkšņi viņam ierāva kreiso roku starp transportiera šķērsstieni un piekabes grīdu, tā iespiežot roku un to traumējot.

NG – nesmags

cēlonis - lietotas nepieļautas vai nepiemērotas darba metodes

• Darbinieks vadīja traktoru, uz kura bija uzkarināts minerālmēsļu izklieētājs un izklieēja iesētā rapšu laukā ēsmu kailgliemežiem. Kad darbs tuvojās beigām, viņš nenoslāpējot traktoru un neapstādinot minerālmēsļu izklieētāja darbības mehānismu, izkāpa no traktora un devās skatīties, cik vēl granulas palikušas minerālmēsļu izklieētāja piltuvē. Konstatēja, ka nedaudz. Noņemot tentu un paceļot aizsargrežģi viņš ar kāju pabakstīja pāri palikušo ēsmu. Kā rezultātā darbībā esošais nesējs aizķēra kurpes šņori un sāka tīt kāju nesējā. Kad kurpe nedaudz jau bija ietīta, tad iedarbojās minerālmēsļu izklieētāja rūpnīcas uzstādītā aizsardzība – nolūza tapa, līdz ar to apstājās nesēja darbība un darbinieks varēja kāju izvilkst no kurpes. Kurpe palika ietīta nesējā, kājai tik norauti un traumēti pirksti.

NG – nesmags

cēlonis - Nav ievēroti darba drošības noteikumi vai instrukcijas.

Paldies par uzmanību!

